

ดังนั้น $g(-2) = 0 = g'(-2) = g''(-2)$

และ $g(x)$ ไม่มีค่าปลายสุดสัมพัทธ์ที่ $x = -2$

เพราะถ้า $x < -2$, $g(x) < g(-2)$ และถ้า $x > -2$, $g(x) > g(-2)$

20 $G(x) = (x - 3)^4$

วิธีทำ $G(x) = x^4 - 12x^3 + 54x^2 - 108x + 81$

$G'(x) = 4x^3 - 36x^2 + 108x - 108$

$G''(x) = 12x^2 - 72x + 108$

ให้ $G'(x) = 0$

$4x^3 - 36x^2 + 108x - 108 = 0$

$x^3 - 9x^2 + 27x - 27 = 0$

$(x - 3)^3 = 0$

$x = 3$ เป็นค่าเชิงวิกฤต

$G(3) = 0 = G'(3) = G''(3)$ และทดสอบโดยใช้อนุพันธ์อันดับ 1

จะได้ว่า G มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ $x = 3$

	$G(x)$	$G'(x)$	ผลสรุป
$x < 3$		-	G ลดลง
$x = 3$	0	0	G มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์
$x > 3$		+	G เพิ่ม

21 $f(x) = x(x - 1)^3$

วิธีทำ $f(x) = x^4 - 3x^3 + 3x^2 - x$

$f'(x) = 4x^3 - 9x^2 + 6x - 1$

$f''(x) = 12x^2 - 18x + 6$

ให้ $f'(x) = 0$

$$4x^3 - 9x^2 + 6x - 1 = 0$$

$$(x - 1)^2(4x - 1) = 0$$

$$x = 1, \frac{1}{4}$$

ดังนั้นค่าเชิงวิกฤตของ f คือ $\frac{1}{4}$ และ 1

$f(1) = f'(1) = f''(1) = 0$ และไม่มีค่าปลายสุดสัมพัทธ์

ที่จุด $x = 1$ เพราะถ้า $x < 1$, $f(x) < f(1)$ และถ้า $x > 1$ แล้ว

$$f(x) > f(1)$$

	$f(x)$	$f'(x)$	ผลสรุป
$x < \frac{1}{4}$		-	f ลดลง
$x = \frac{1}{4}$	$\frac{27}{256}$	0	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์
$x > \frac{1}{4}$		+	f เพิ่มขึ้น

$$22 \quad h(x) = x\sqrt{x+3}$$

วิธีทำ $h(x) = x(x+3)^{\frac{1}{2}}$

$$h'(x) = \frac{1}{2}x(x+3)^{-\frac{1}{2}} + (x+3)^{\frac{1}{2}}$$

$$h''(x) = \frac{1}{2}[(x)(-1)(x+3)^{-\frac{3}{2}} + (x+3)^{-\frac{1}{2}}] + \frac{1}{2}(x+3)^{-\frac{1}{2}}$$

$$= \frac{1}{2}(x+3)^{-\frac{3}{2}}[-\frac{x}{2}(x+3)^{-1} + 1 + 1]$$

$$= \frac{1}{2}(x+3)^{-\frac{3}{2}}[-\frac{x(x+3)^{-1}}{2} + 2]$$

ให้ $h'(x) = 0$

$$\frac{1}{2}x(x+3)^{-\frac{1}{2}} + (x+3)^{\frac{1}{2}} = 0$$

$$(x+3)^{-\frac{1}{2}}[\frac{x}{2} + (x+3)] = 0$$

$$(x + 3)^{-\frac{1}{2}} \frac{(3x + 6)}{2} = 0$$

$$\frac{3x + 6}{2} = 0$$

$$x = -2 \text{ เป็นค่าวิกฤตของ } h$$

	$h(x)$	$h'(x)$	$h''(x)$	ผลสรุป
$x = -2$	-2	0	$+$	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์

$$23 \quad f(x) = x \sqrt{8 - x^2}$$

$$\text{วิธีทำ} \quad f(x) = x(8 - x^2)^{\frac{1}{2}}$$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{1}{2} x(8 - x^2)^{-\frac{1}{2}}(-2x) + (8 - x^2)^{\frac{1}{2}} \\ &= -x^2(8 - x^2)^{-\frac{1}{2}} + (8 - x^2)^{\frac{1}{2}} \\ &= (8 - x^2)^{-\frac{1}{2}}(8 - 2x^2) \end{aligned}$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0$$

$$0 = (8 - x^2)^{-\frac{1}{2}}(8 - 2x^2)$$

$$8 - 2x^2 = 0$$

$$x = \pm 2 \text{ เป็นค่าเชิงวิกฤตของ } f$$

$$\begin{aligned} f''(x) &= (8 - x^2)^{-\frac{1}{2}}(-4x) + (8 - 2x^2) \left(-\frac{1}{2}\right) (8 - x^2)^{-\frac{3}{2}}(-2x) \\ &= -4x(8 - x^2)^{-\frac{1}{2}} + x(8 - 2x^2)(8 - x^2)^{-\frac{3}{2}} \end{aligned}$$

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x = -2$	-4	0	$+$	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์
$x = 2$	4	0	$-$	f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์

$$24 \quad f(x) = 4x^{\frac{1}{2}} + 4x^{-\frac{1}{2}}$$

วิธีทำ $f(x) = 4x^{\frac{1}{2}} + 4x^{-\frac{1}{2}}$

$$f'(x) = 2x^{-\frac{1}{2}} - 2x^{-\frac{3}{2}}$$

$$f''(x) = -x^{-\frac{3}{2}} + 3x^{-\frac{5}{2}}$$

ให้ $f'(x) = 0$

$$2x^{-\frac{1}{2}} - 2x^{-\frac{3}{2}} = 0$$

$$x^{-\frac{3}{2}}(x - 1) = 0$$

$x = 1$ เป็นค่าวิกฤตของ f

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x = 1$	8	0	+	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์

4.5 สรุปเรื่องปัญหาเกี่ยวกับค่าปลายสุดสัมบูรณ์เพิ่มเติม

ทฤษฎี ให้ f เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องบนช่วง I ซึ่งมี c อยู่ในช่วงนี้ ถ้า $f(c)$ เป็นค่าปลายสุดสัมพัทธ์บน I และ c เป็นค่าเดียวใน I ซึ่ง f มีค่าปลายสุดสัมพัทธ์แล้ว $f(c)$ เป็นค่าปลายสุดสัมบูรณ์ของ f บนช่วง I และ

- 1) ถ้า $f(c)$ เป็นค่าสูงสุดสัมพัทธ์ของ f บนช่วง I แล้ว $f(c)$ เป็นค่าสูงสุดสัมบูรณ์ของ f บนช่วง I ด้วย
- 2) ถ้า $f(c)$ เป็นค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ของ f บนช่วง I แล้ว $f(c)$ เป็นค่าต่ำสุดสัมบูรณ์บนช่วง I ด้วย

แบบฝึกหัดที่ 4.5

จงหาค่าสูงสุด (ต่ำสุด) สัมบูรณ์ของฟังก์ชันต่อไปนี้ในช่วงที่กำหนดให้

1 $f(x) = x^2; [-3, 2]$

วิธีทำ ฟังก์ชัน f ต่อเนื่องบนช่วง $[-3, 2]$

$$f'(x) = 2x$$

จะเห็นว่า $f(x)$ มีอนุพันธ์สำหรับทุกค่าของ x ที่อยู่ในช่วง $[-3, 2]$

และ $f'(x) = 0$ เมื่อ $x = 0$

ดังนั้นค่าวิกฤตในช่วง $[-3, 2]$ คือ 0

ใช้อนุพันธ์อันดับ 1 ทดสอบว่า $f(0)$ เป็นค่าสูงสุดหรือต่ำสุดสรุปผลดังนี้

	f(x)	f'(x)	ผลสรุป
$x < 0$		-	f ลดลง
$x = 0$	0	0	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์
$x > 0$		+	f เพิ่มขึ้น

ดังนั้น $f(0) = 0$ เป็นค่าต่ำสุดสัมบูรณ์บนช่วง $[-3, 2]$

2 $F(x) = \frac{x + 2}{x - 2}; [-4, 4]$

วิธีทำ
$$F'(x) = \frac{(x - 2) - (x + 2)}{(x - 2)^2}$$

$$= \frac{-4}{(x - 2)^2}$$

จะเห็นว่า F ไม่ต่อเนื่องและไม่มีอนุพันธ์ที่ $x = 2$

ดังนั้น F ไม่มีค่าสูงสุด (ต่ำสุด) สัมบูรณ์บนช่วง $[-4, 4]$

$$3 \quad g(x) = 4x^2 - 2x + 1 \quad ; \quad (-\infty, +\infty)$$

วิธีทำ พังก์ชัน g ต่อเนื่องบนช่วง $(-\infty, +\infty)$

$$g'(x) = 8x - 2$$

$g(x)$ มีอนุพันธ์สำหรับทุกค่าของ x ที่อยู่ในช่วง $(-\infty, +\infty)$

$$\text{ให้ } g'(x) = 0 = 8x - 2$$

$$x = \frac{1}{4}$$

ค่าวิกฤตของ g คือ $\frac{1}{4}$

ใช้อนุพันธ์ที่หนึ่งทดสอบว่า $g(\frac{1}{4})$ เป็นค่าสูงสุดหรือต่ำสุดสัมบูรณ์
สรุปได้ดังตาราง

	$g(x)$	$g'(x)$	ผลสรุป
$x < \frac{1}{4}$		-	f ลดลง
$x = \frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$	0	f มีค่าต่ำสุดสัมบูรณ์
$\frac{1}{4} < x$		+	f เพิ่มขึ้น

$$4 \quad f(x) = \frac{x^2 - 30}{x - 4} \quad ; \quad (-\infty, 4)$$

วิธีทำ พังก์ชัน f ต่อเนื่องบนช่วง $(-\infty, 4)$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(x-4)(2x) - (x^2-30)}{(x-4)^2} \\ &= \frac{2x^2 - 8x - x^2 + 30}{(x-4)^2} \\ &= \frac{x^2 - 8x + 30}{(x-4)^2} \end{aligned}$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0$$

$$\text{แสดงว่า } x^2 - 8x + 30 = 0$$

ไม่สามารถหา x ที่เป็นจริงและทำให้ $f'(x) = 0$ ได้

ดังนั้น f ไม่มีค่าปลายสุดสัมพัทธ์บนช่วง $(-\infty, 4)$

- 5 สนามรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งมีพื้นที่ 2700 ตารางเมตร ต้องการล้อมรั้วโดยรอบและรั้วแบ่งครึ่งสนาม ซึ่งรั้วสำหรับแบ่งครึ่งสนามราคาเมตรละ 80 บาท ส่วนรั้วโดยรอบสนามราคาเมตรละ 120 บาท จงหาขนาดของสนามซึ่งจะเสียค่ารั้วน้อยที่สุด

วิธีทำ ให้สนามยาว x เมตร

และ กว้าง y เมตร

ให้ค่าทำรั้วทั้งหมดเป็น $f(x)$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } f(x) &= 120(2x + 2y) + 80y \\ &= 240x + 320y \end{aligned}$$

แต่พื้นที่สนามทั้งหมดเท่ากับ 2700 ตารางเมตร

$$\text{เพราะฉะนั้น } xy = 2700$$

$$y = \frac{2700}{x}$$

$$\text{นั่นคือ } f(x) = 240x + \frac{320(2700)}{x}$$

x ต้องอยู่ในช่วง $(0, +\infty)$ และ f ต่อเนื่องตลอดช่วงนี้

$$f'(x) = 240 - \frac{864000}{x^2}$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0 = 240 - \frac{864000}{x^2}$$

$$0 = \frac{240x^2 - 864000}{x^2}$$

$$240x^2 - 864000 = 0$$

$$x^2 = 3600$$

$$x = 60$$

ดังนั้น 60 เป็นค่าวิกฤตของ f

ใช้อนุพันธ์อันดับ 2 ทดสอบว่า $f(60)$ เป็นค่าต่ำสุดหรือไม่

$$f''(x) = \frac{864000}{x^3} > 0$$

แสดงว่า $f(60)$ เป็นค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ของ f ซึ่งมีเพียงค่าเดียวใน $(0, \infty)$

เพราะว่าสนามมีพื้นที่เท่ากับ $xy = 2700$ ถ้า $x = 60$ จะได้ $y = 45$

ดังนั้นสนามจะต้องกว้าง 45 เมตร ยาว 60 เมตร จึงจะเสียค่ารั้วน้อยที่สุด

6. ถังเปิดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งมีฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และมีปริมาตร 125 ล.บ.เมตร
ค่าวัสดุที่ใช้ทำกันถึงตารางเมตรละ 160 บาท และวัสดุสำหรับด้านข้างตารางเมตร
ละ 80 บาท จงหาขนาดของถังที่มีความจุเท่าเดิมแต่เสียค่าวัสดุน้อยที่สุด

วิธีทำ ให้ถังมีฐานยาวด้านละ x เมตร

และถังสูง y เมตร

ถังนี้มีปริมาตร $= x^2y = 125$ ล.บ.เมตร .....(A)

ให้ $f(x)$ เป็นค่าวัสดุที่ใช้ทำถัง

$$\begin{aligned} f(x) &= 160x^2 + 80(4xy) \\ &= 160x^2 + 320xy \end{aligned}$$

$$\text{จาก (A) ได้ } y = \frac{125}{x^2}$$

$$f(x) = 160x^2 + \frac{320(125)}{x}$$

โดเมนของ f คือ $(0, \infty)$

$$f'(x) = 320x - \frac{320(125)}{x^2}$$

เมื่อ $x = 0$ เราหาค่า $f'(x)$ ไม่ได้แต่ $x = \infty$ ไม่อยู่ในโดเมนของ f

ให้ $f'(x) = 0$

$$320x - \frac{320(125)}{x^2} = 0$$

$$320x^3 - 320(125) = 0$$

$$x^3 = 125$$

$$x = 5$$

ดังนั้น 5 เป็นค่าวิกฤตของ f

ใช้อนุพันธ์อันดับ 2 ทดสอบว่า $f(5)$ เป็นค่าต่ำสุดสัมพัทธ์หรือไม่

$$f''(x) = 320 + \frac{320(250)}{x^3} > 0$$

แสดงว่า $f(5)$ เป็นค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ของ f ซึ่งมีเพียงค่าเดียวใน $(0, \infty)$ เพราะว่ามีปริมาตรของถังคือ $x^2y = 125$ ถ้า $x = 5$ จะได้ $y = 5$ ดังนั้นจะต้องทำถังซึ่งมีฐานจัตุรัสด้านละ 5 เมตร และสูง 5 เมตร จึงจะได้ถังมีปริมาตรตามต้องการและเสียค่าวัสดุน้อยที่สุด

4.6 สรุปเรื่องความเว้าและจุดเปลี่ยนความเว้า (Concavity and Points of Inflection)

นิยาม 4.6.1 กราฟของฟังก์ชัน f เป็นโค้งหงายที่จุด $(c, f(c))$ ถ้า $f'(c)$ มีค่า (exist) และถ้ามีช่วงเปิด I ที่มี c ซึ่งทุก ๆ ค่าของ $x \neq c$ ใน I จุดทุกจุด $(x, f(x))$ บนกราฟจะต้องอยู่เหนือเส้นสัมผัสกับกราฟที่จุด $(c, f(c))$

นิยาม 4.6.2 กราฟของฟังก์ชัน f เป็นโค้งเว้าคว่ำ ที่จุด $(c, f(c))$ ถ้า $f'(c)$ มีค่า และถ้ามีช่วงเปิด I ที่มี c ซึ่งทุก ๆ ค่าของ $x \neq c$ ใน I จุด $(x, f(x))$ บนกราฟจะต้องอยู่ใต้เส้นสัมผัสกับกราฟที่ $(c, f(c))$

ทฤษฎี 4.6.3 ให้ f เป็นฟังก์ชันซึ่งหาอนุพันธ์ได้บนบางช่วงเปิดที่ประกอบด้วย c แล้ว

ก) ถ้า $f''(c) > 0$ กราฟของ f เป็นโค้งเว้าหงาย ที่ $(c, f(c))$

ข) ถ้า $f''(c) < 0$ กราฟของ f เป็นโค้งเว้าคว่ำ ที่ $(c, f(c))$

ข้อสังเกต แต่อย่างไรก็ตามบทกลับของทฤษฎี 4.6.3 ไม่เป็นความจริง ตัวอย่างเช่น ถ้า f เป็นฟังก์ชันกำหนดโดย $f(x) = x^4$ กราฟของ f เป็นโค้งเว้าหงายที่จุด $(0, 0)$ แต่ $f''(0) = 0$ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า เงื่อนไขที่เพียงพอ (sufficient condition) ของกราฟของฟังก์ชัน f ที่จะมีการาฟเป็นโค้งเว้าหงายที่จุด $(c, f(c))$ คือ $f''(c) > 0$ แต่เงื่อนไขนี้ไม่ใช่เงื่อนไขที่จำเป็น (necessary condition) ในทำนองเดียวกัน เงื่อนไขที่ไม่จำเป็นแต่เป็นเงื่อนไขที่เพียงพอ ที่กราฟของฟังก์ชัน f จะมีโค้งเว้าคว่ำที่จุด $(c, f(c))$ คือ $f''(c) < 0$

ถ้ามีจุดบนกราฟของฟังก์ชัน ซึ่งเป็นจุดที่เส้นกราฟให้ความเว้าเปลี่ยนจากเว้าคว่ำเป็นเว้าหงาย หรือเปลี่ยนจากเว้าหงายเป็นเว้าคว่ำแล้ว กราฟจะตัดกับเส้นสัมผัสของกราฟที่จุดนั้น ซึ่งจุดเหล่านี้เรียกว่า จุดเปลี่ยนความเว้า (point of inflection)

นิยาม 4.6.4 จุด $(c, f(c))$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้าของกราฟของฟังก์ชัน f ถ้ากราฟมีเส้นสัมผัสที่จุดนั้น และถ้ามีช่วงเปิด I ที่มี c อยู่ ซึ่งถ้า x อยู่ใน I แล้ว จะได้ว่า

ก) $f''(x) < 0$ ถ้า $x < c$ และ $f''(x) > 0$ ถ้า $x > c$ หรือ

ข) $f''(x) > 0$ ถ้า $x < c$ และ $f''(x) < 0$ ถ้า $x > c$

ทฤษฎี 4.6.5 ถ้าฟังก์ชัน f หาอนุพันธ์ได้บนบางช่วงเปิดที่มี c และถ้า $(c, f(c))$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้าของกราฟ f , แล้ว ถ้า $f'(c)$ หาค่าได้แล้ว $f''(c) = 0$

ข้อสังเกต 1) บทกลับของทฤษฎี 4.6.5 ไม่เป็นความจริง

ถ้าอนุพันธ์อันดับสองของฟังก์ชันเป็นศูนย์ที่จำนวน c ไม่เป็นจริงที่จะกล่าวว่า กราฟของฟังก์ชันจะมีจุดเปลี่ยนความเว้าที่ $x = c$

2) กราฟของฟังก์ชันอาจจะให้จุดเปลี่ยนความเว้าได้ แม้ว่าอนุพันธ์อันดับสองที่จุดนั้นหาค่าไม่ได้ก็ตาม

แบบฝึกหัด 4.6

ตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 5 จงพิจารณาว่าที่ใดเป็นเว้าค้ำ ที่ใดเป็นเว้าหงาย และจงหาจุดเปลี่ยนความเว้าทุกจุดที่มี

$$\begin{aligned}
 1. \quad f(x) &= x^3 + 9x \\
 f'(x) &= 3x^2 + 9 \\
 f''(x) &= 6x
 \end{aligned}$$

$f''(x)$ หาค่าได้ตลอดทุกค่าของ x ดังนั้นจุดที่จะเป็นไปได้ที่จะเป็นจุดเปลี่ยนความเว้าก็คือที่ $f''(x) = 0$ ซึ่งจะได้ $6x = 0$ หรือ $x = 0$ ในการพิจารณาว่าจุดเปลี่ยนความเว้า คือที่ $x = 0$ ทำได้โดยการตรวจสอบว่า $f''(x)$ เปลี่ยนเครื่องหมายหรือไม่ และในขณะเดียวกันก็จะได้พิจารณาความเว้าของกราฟในแต่ละช่วง ดังแสดงในตาราง

	f(x)	f'(x)	f''(x)	ผลสรุป
$-\infty < x < 0$			-	กราฟเป็นเว้าค้ำ
$x = 0$	0	9	0	กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$0 < x < \infty$			+	กราฟเป็นเว้าหงาย

เว้าค้ำ ในช่วง $x < 0$; เว้าหงายในช่วง $x > 0$; $(0, 0)$ คือจุดเปลี่ยนความเว้า

$$\begin{aligned}
 2. \quad F(x) &= x^4 - 8x^3 + 24x^2 \\
 F'(x) &= 4x^3 - 24x^2 + 48x \\
 F''(x) &= 12x^2 - 48x + 48
 \end{aligned}$$

เพราะว่า $f''(x)$ หาค่าได้ทุกค่าของ x จุดเปลี่ยนความเว้าที่จะเป็นไปได้ คือที่ $f''(x) = 0$.

$$\begin{aligned} \text{ให้} \quad 12x^2 - 48x + 48 &= 0 \\ 12(x^2 - 4x + 4) &= 0 \\ 12(x-2)(x-2) &= 0 \\ \therefore x &= 2 \end{aligned}$$

นั่นคือ $x = 2$

$$\begin{aligned} F(2) &= (2)^4 - 8(2)^3 + 24(2)^2 \\ &= 16 - 64 + 96 \\ &= 48 \end{aligned}$$

ในการพิจารณาว่า $(2, 48)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้าหรือไม่ ใช้การทดสอบการเปลี่ยนเครื่องหมายของ $f''(x)$ พร้อมกันนี้จะพิจารณาความเว้าของกราฟในแต่ละช่วง จากตารางข้างล่าง

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < 2$			+	กราฟเป็นเว้าหงาย
$x = 2$	48	32	0	กราฟไม่มีจุดเปลี่ยนความเว้า
$2 < x < \infty$			+	กราฟเป็นเว้าหงาย

ตอบ กราฟเป็นเว้าหงายที่ทุก ๆ จุด; ไม่มีจุดเปลี่ยนความเว้า

$$\begin{aligned} 3. \quad g(x) &= \frac{x}{x^2 - 1} \\ g'(x) &= \frac{(x^2 - 1) - x(2x)}{(x^2 - 1)^2} = \frac{x^2 - 1 - 2x^2}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{-x^2 - 1}{(x^2 - 1)^2} = \frac{-(x^2 + 1)}{(x^2 - 1)^2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
g''(x) &= - \left(\frac{(x^2 - 1)^2 (2x) - (x^2 + 1)(2)(x^2 - 1)(2x)}{(x^2 - 1)^4} \right) \\
&= \frac{-2x(x^2 - 1)^2 + 4x(x^2 - 1)(x^2 + 1)}{(x^2 - 1)^4} \\
&= \frac{2x(x^2 - 1)[-(x^2 - 1) + 2(x^2 + 1)]}{(x^2 - 1)^4} \\
&= \frac{2x[-x^2 + 1 + 2x^2 + 2]}{(x^2 - 1)^3}
\end{aligned}$$

เพราะว่า $g''(x)$ หาค่าไม่ได้เมื่อ $x = \pm 1$ และเมื่อ $g''(x) = 0$ จะได้

$$\begin{aligned}
\frac{2x[x^2 + 3]}{(x^2 - 1)^3} &= 0 \\
\therefore x[x^2 + 3] &= 0 \\
\therefore x &= 0, \pm \sqrt{-3} \notin \mathbb{R}
\end{aligned}$$

$\therefore x$ ที่จะต้องทดสอบว่าเป็นจุดเปลี่ยนความเว้าหรือไม่ คือ $x = -1, 0, 1$

อาศัยการทดสอบโดยอนุพันธ์ลำดับ 2 สำหรับจุดเปลี่ยนความเว้าและความเว้าของ f ได้ดังตาราง

	$g(x)$	$g'(x)$	$g''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < -1$			$g''(-2) = -$	กราฟเป็นเว้าคว่ำ
$x = -1$	หาค่าไม่ได้	หาค่าไม่ได้	หาค่าไม่ได้	กราฟไม่มีจุดเปลี่ยนความเว้า
$-1 < x < 0$			$g''(-3) = +$	กราฟเป็นเว้าหงาย
$x = 0$	0	-1	0	กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$0 < x < 1$			$g''(3) = -$	กราฟเป็นเว้าคว่ำ
$x = 1$	หาค่าไม่ได้	หาค่าไม่ได้	หาค่าไม่ได้	กราฟไม่มีจุดเปลี่ยนความเว้า
$1 < x < \infty$			$g''(2) = +$	กราฟเป็นเว้าหงาย

ตอบ กราฟเป็นเว้าหงายที่ $-1 < x < 0$ และ $x > 1$, กราฟเป็นเว้าคว่ำที่ $x < -1$ และ $0 < x < 1$
จุด $(0, 0)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้า

$$\begin{aligned}
 4) \quad f(x) &= (x - 2)^{1/5} \\
 f'(x) &= \frac{1}{5}(x - 2)^{-4/5} (1) = \frac{1}{5}(x - 2)^{-4/5} \\
 f''(x) &= \frac{(1)}{5} \left(\frac{-4}{5} \right) (x - 2)^{-9/5} \\
 &= \frac{-4}{25} (x - 2)^{-9/5} = \frac{-4}{25(x-2)^{9/5}}
 \end{aligned}$$

เพราะว่า $f''(x)$ หาค่าไม่ได้ เมื่อ $x = 2$

และเพราะ $f''(x) = 0$ เมื่อ $\frac{-4}{25(x-2)^{9/5}} = 0$ แต่ไม่สามารถหาค่า x ซึ่ง $f'(x) = 0$ ได้

ดังนั้น จะใช้อนุพันธ์อันดับสองทดสอบความเว้าของกราฟ และจะดูว่าที่ $x = 2$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้าหรือไม่ ดังตารางต่อไปนี้

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x < 2$			+	กราฟเป็นเว้าหงาย
$x = 2$	0	0	หาค่าไม่ได้	กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$x > 2$			-	กราฟเป็นเว้าคว่ำ

กราฟเป็นเว้าหงาย เมื่อ $x < 2$; กราฟเป็นเว้าคว่ำ เมื่อ $x > 2$ และจุด $(2, 0)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้า

ตอบ

$$\begin{aligned}
 5. \quad f(x) &= \begin{cases} x^2 & \text{ถ้า } x < 0 \\ -x^2 & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases} \\
 f'(x) &= \begin{cases} 2x & \text{ถ้า } x < 0 \\ -2x & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases} \\
 f''(x) &= \begin{cases} 2 & \text{ถ้า } x < 0 \\ -2 & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases}
 \end{aligned}$$

$$\therefore f''_-(0) = 2 \quad \text{และ} \quad f''_+(0) = -2$$

$$\therefore f''_-(0) \neq f''_+(0) \quad \therefore f''(0) \text{ หาค่าไม่ได้}$$

$\therefore x = 0$ อาจจะเป็นจุดเปลี่ยนความเว้าของกราฟ f

และไม่มี x ใด ซึ่งจะทำให้ $f''(x) = 0$ และ

$\therefore$ ก็จะใช้อนุพันธ์ลำดับสอง ทดสอบจุดเปลี่ยนความเว้าและความเว้าของกราฟ f ดังตาราง

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x < 0$			+	กราฟเป็นเว้าหงาย
$x = 0$	0	0	หาค่าไม่ได้	กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$x > 0$			-	กราฟเป็นเว้าคว่ำ

กราฟเป็นเว้าหงาย เมื่อ $x < 0$; กราฟเป็นเว้าคว่ำ เมื่อ $x > 0$ จุด $(0, 0)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้า

ตอบ

6. ถ้า $f(x) = ax^3 + bx^2$ จงหาค่า a และ b ที่ทำให้ f มีจุดเปลี่ยนความเว้าที่ $(1, 2)$

$$\therefore f(x) = ax^3 + bx^2$$

$$\therefore f'(x) = 3ax^2 + 2bx$$

$$f''(x) = 6ax + 2b$$

จุดเปลี่ยนความเว้า คือจุด x ทั้งหมด ซึ่งทำให้ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้ หรือ $f''(x) = 0$ ในกรณีนี้ไม่มี x ใด ที่จะทำให้ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้

$\therefore$ จะพิจารณา $f''(x) = 0$ นั่นคือ

$$6ax + 2b = 0 \quad \dots \dots \dots (1)$$

เมื่อทราบว่าจุดเปลี่ยนความเว้าอยู่ที่ $(1, 2)$

เราจึงทราบจาก $f(x) = ax^3 + bx^2$ ว่า

$$f(1) = a(1)^3 + b(1)^2 = 2$$

หรือ $a + b = 2 \dots\dots\dots(2)$

จาก (1) จุด (1, 2) เป็น จุดเปลี่ยนความเว้า ซึ่งให้ $f''(1) = 0$

$$\therefore 6a(1) + 2b = 0$$

หรือ $6a + 2b = 0 \dots\dots\dots(3)$

(2) x 6 $6a + 6b = 12 \dots\dots\dots(4)$

(4) (3) $4b = 12$

$$\therefore b = 3 \Rightarrow a = -1$$

$$\therefore a = -1 \quad b = 3$$

ตอบ

7. ถ้า $f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ จงหาค่า a, b, c และ d ที่ซึ่ง f ให้ค่าต่ำสุด หรือ สูงสุดที่ (0, 3) และกราฟของ f ให้จุดเปลี่ยนความเว้าที่ (1, -1)

$$\therefore f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$$

$$\therefore f'(x) = 3ax^2 + 2bx + c$$

$$f''(x) = 6ax + 2b$$

f จะให้ค่าต่ำสุดหรือค่าสูงสุด ที่ค่าวิกฤตของ f เมื่อ $f'(x)$ หาค่าไม่ได้ หรือ $f'(x) = 0$ ในกรณีนี้ไม่มี x ใด ที่จะทำให้ $f'(x)$ หาค่าไม่ได้ แต่เมื่อ $f'(x) = 0$ แล้ว

$$3ax^2 + 2bx + c = 0 \dots\dots\dots(1)$$

และในกรณีที่กราฟ f ให้จุดเปลี่ยนความเว้าที่ (1, -1) ซึ่ง $f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$

$$\therefore -1 = f(1) = a + b + c + d \dots\dots\dots(2)$$

กรณีที่กราฟ f ให้จุดต่ำสุด หรือจุดสูงสุดที่ $(0, 3)$ ซึ่ง

$$\begin{aligned} \dots \quad f(0) &= 3 &= a(0)^2 + b(0) + c + d \\ & &= d & \dots \dots \dots (3) \end{aligned}$$

จาก (1) $\therefore f$ ให้ค่าสูงสุด หรือต่ำสุด ที่ $(0, 3)$

$$\begin{aligned} \dots \quad 3a(0)^2 + 2b(0) + c &= 0 \\ & c = 0 & \dots \dots \dots (4) \end{aligned}$$

$\therefore f$ จะมีจุดเปลี่ยนความเว้าที่ $f'(x)$ หาค่าไม่ได้ หรือ $f'(x) = 0$ ซึ่งเราจะใช้แต่กรณีหลัง

$$\dots \quad f''(x) = 2ax + 2b = 0$$

ซึ่งความสัมพันธ์นี้ให้จุดเปลี่ยนความเว้าที่ $(1, -1)$

$$\begin{aligned} \dots \quad 6a(1) + 2b &= 0 \\ 6a + 2b &= 0 & \dots \dots \dots (5) \end{aligned}$$

แทนค่า $c = 0, d = 3$ ใน (2)

$$a + b = 1 - 0 - 3 = -4 \quad \dots \dots \dots (6)$$

$$(6) \times 2 \quad 2a + 2b = -8 \quad \dots \dots \dots (7)$$

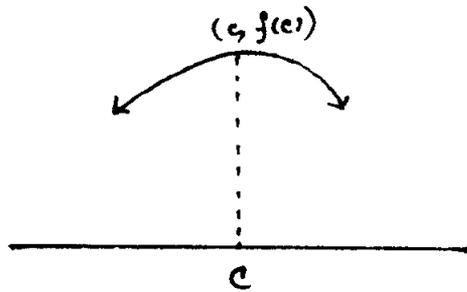
$$(5) - (7) \quad 4a = 8 \Rightarrow a = 2$$

$$\Rightarrow b = -6$$

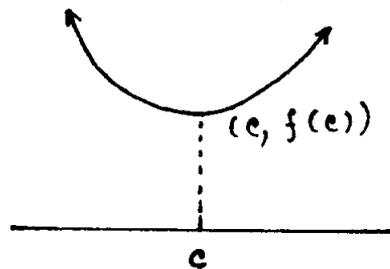
$$\begin{aligned} \dots \quad a &= 2 \\ b &= -6 \\ c &= 0 \\ d &= 3 \end{aligned} \quad \left. \vphantom{\begin{aligned} a \\ b \\ c \\ d \end{aligned}} \right\} \text{ตอบ}$$

ตั้งแต่ข้อ 8 ถึงข้อ 13 จงเขียนส่วนของกราฟ f ที่ผ่านจุดซึ่ง $x = c$ ถ้าเงื่อนไขที่กำหนดให้พอเพียงแต่ในกรณีเงื่อนไขที่กำหนดให้ไม่พอเพียง จงอธิบายในการเขียนกราฟ สมมติว่า f ต่อเนื่องบนบางช่วงเปิดที่มี c อยู่ด้วย

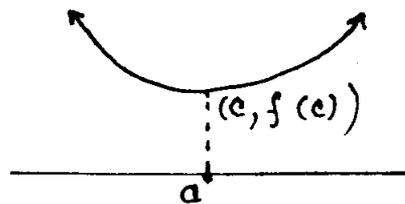
8. $f'(x) > 0$ ถ้า $x < c$; $f'(x) < 0$ ถ้า $x > c$
 $f''(x) < 0$ ถ้า $x < c$; $f''(x) < 0$ ถ้า $x > c$

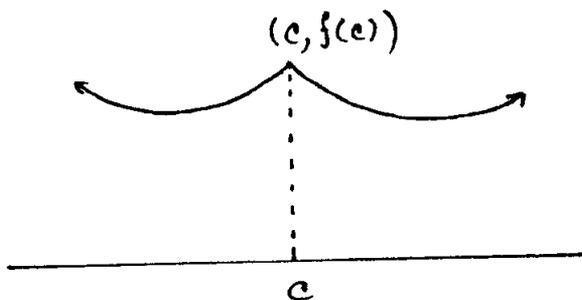
9. $f''(c) = 0$; $f'(c) = 0$; $f''(x) > 0$ ถ้า $x < c$;
 $f''(x) > 0$ ถ้า $x > c$

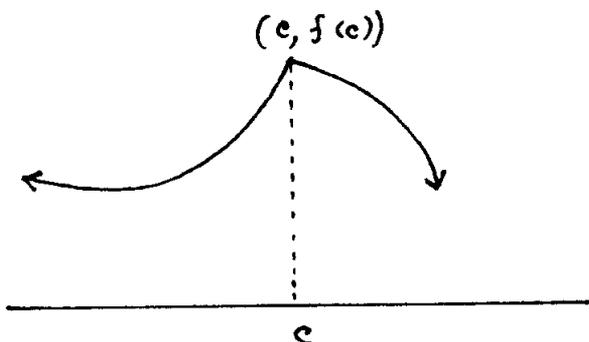
10. $f'(c) = 0$; $f'(x) < 0$ ถ้า $x < c$; $f''(x) > 0$
 ถ้า $x > c$

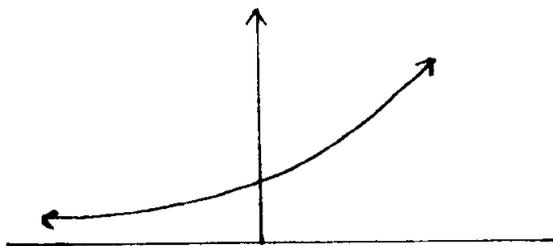
11. $f(c)$ หาค่าไม่ได้ ; $f''(x) > 0$ ถ้า $x < c$; $f''(x) > 0$
ถ้า $x > c$

12. $\lim_{x \rightarrow c^-} f'(x) = +\infty$; $\lim_{x \rightarrow c^+} f'(x) = 0$;
 $f''(x) > 0$ ถ้า $x < c$; $f''(x) < 0$ ถ้า $x > c$

13. จงเขียนกราฟของฟังก์ชัน f ซึ่ง $f(x)$, $f'(x)$ และ $f''(x)$ หาค่าได้ และมีค่าเป็นบวกสำหรับ
ทุกค่าของ x

4.7 สรุปเรื่องการเขียนกราฟของฟังก์ชัน

(Applications to drawing a sketch of the graph of a function)

เมื่อกำหนด $f(x)$ มาให้ และต้องการที่จะเขียนรูปกราฟของ $f(x)$ ต้องดำเนินการตามกระบวนการดังนี้ ขั้นแรก หา $f'(x)$ และ $f''(x)$ แล้วหาจำนวนวิกฤตของ f ซึ่งคือค่าของ x ในโดเมนของ f ที่ทำให้หาค่าของ $f'(x)$ (does not exist) หรือ $f'(x) = 0$ ขั้นต่อมาก็นำจำนวนวิกฤตเหล่านั้นมาทดสอบโดยอาศัยการทดสอบอนุพันธ์ลำดับที่ 1 และการทดสอบโดยอนุพันธ์ลำดับที่สองมาใช้เพื่อที่จะหาว่าที่จำนวนวิกฤตดังกล่าวให้ค่าสูงสุดสัมพัทธ์ ค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ หรือไม่ใช่ทั้งคู่ ยังต้องพิจารณาหาช่วงที่ f เพิ่มขึ้น คือช่วงที่ x ทั้งหมดให้ค่า $f'(x)$ เป็นบวก และช่วงที่ f ลดลง คือช่วงที่ x ทั้งหมดให้ค่า $f'(x)$ เป็นลบ ในการพิจารณาช่วงที่ f เพิ่มขึ้นหรือลดลง (monotonic) ตรวจสอบจำนวนวิกฤต ที่ซึ่ง f ไม่ให้ค่าสูงสุดหรือค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ด้วยค่าของ x ซึ่งทำให้ $f'(x) = 0$ หรือ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้นั้นอาจจะเป็นจุดเปลี่ยนความเว้า ในการตรวจสอบเมื่อพบว่า $f''(x)$ เปลี่ยนเครื่องหมายที่แต่ละค่าของ x ตามปกติแล้วแต่ละค่าของ x ก็จะเป็นจุดเปลี่ยนความเว้า แต่ถ้าค่าของ x ให้ค่า $f''(x)$ เป็นบวก และ $f''(x)$ เป็นลบ ค่าของ x นั้น ๆ ก็จะทำให้จุดซึ่งกราฟเป็นโค้งเว้าหงาย และจุดที่กราฟเป็นโค้งเว้าคว่ำ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังให้ประโยชน์ในการหาความชันของแต่ละเส้นสัมผัสที่จุดเปลี่ยนความเว้าด้วย ดังนั้นข้อมูลต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว ควรจะได้สร้างตารางขึ้นก่อน เขียนภาพของกราฟ

แบบฝึกหัด 4.7

สำหรับแต่ละฟังก์ชันต่อไปนี้ จงหาค่าต่ำสุดหรือค่าสูงสุดสัมพัทธ์ ของ f จุดเปลี่ยนความเว้าของกราฟ f ช่วงที่ f เพิ่มขึ้น ช่วงที่ f ลดลง ช่วงที่กราฟเว้าหงาย ช่วงที่กราฟเว้าคว่ำ ความชันของเส้นสัมผัสที่จุดเปลี่ยนความเว้า จงเขียนภาพของกราฟในแต่ละข้อมาด้วย

$$1 \quad f(x) = 2x^3 - 6x + 1$$

$$f'(x) = 6x^2 - 6$$

$$f''(x) = 12x$$

หาค่าวิกฤตของ f โดยพิจารณา 1) ไม่มี x ซึ่ง $f'(x)$ หาค่าไม่ได้

$$2) \text{ ให้ } f'(x) = 0$$

$$\begin{aligned} \therefore 6x^2 - 6 &= 0 \\ x &= \pm \sqrt{\frac{6}{6}} = \pm 1 \end{aligned}$$

พิจารณาจุดเปลี่ยนความเว้า โดยให้

$$f''(x) = 0$$

$$\therefore 12x = 0$$

$$x = 0$$

สร้างตารางพิจารณาจุดที่ซึ่ง $x = -1, x = 0, x = 1$ และช่วงต่อไปนี้

$$-\infty < x < -1, \quad -1 < x < 0, \quad 0 < x < 1, \quad 1 < x < \infty$$

ตั้งตาราง

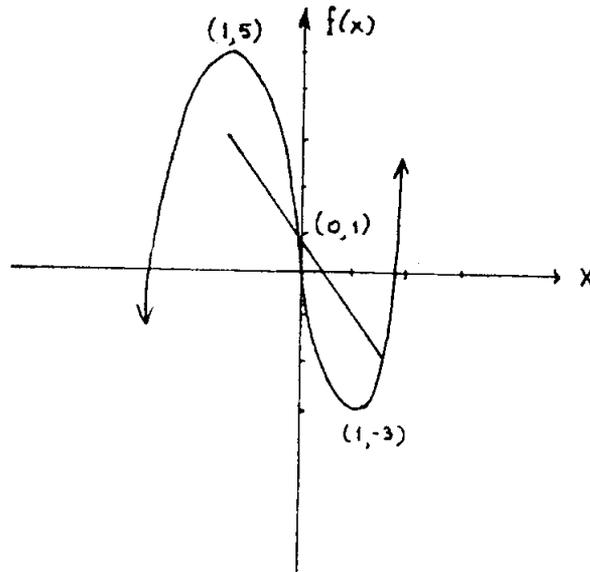
	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < -1$		+	-	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าคว่ำ
$x = -1$	5	0	-	f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าคว่ำ
$-1 < x < 0$		-	-	f ลดลง กราฟเว้าคว่ำ
$x = 0$	1	-6	0	f ลดลง กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$0 < x < 1$		-	+	f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = 1$	-3	0	+	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ $x = 1$ ซึ่ง $f(1) = -3$ กราฟเว้าหงาย
$1 < x < \infty$		+	+	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย

จึงสรุปได้ดังนี้

- f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ที่ $x = -1$ ซึ่ง $f(-1) = 5$
 f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ $x = 1$ ซึ่ง $f(1) = -3$
- จุด $(0, 1)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้าของกราฟ f
- f เพิ่มขึ้นบน $(-\infty, -1)$, $[1, \infty)$
 f ลดลงบน $[-1, 0]$, $[0, 1] = [-1, 1]$
- กราฟเว้าคว่ำ เมื่อ $x < 0$
กราฟเว้าหงาย เมื่อ $x > 0$
- $\left. \frac{dy}{dx} \right|_{(0, 1)} = -6$

ความชันของเส้นสัมผัสที่จุดเปลี่ยนความเว้า คือ $f'(x) = -6$

6. (1)

$$\begin{aligned}
 2 \quad f(x) &= x^4 - 2x^3 \\
 f'(x) &= 4x^3 - 6x^2 \\
 f''(x) &= 12x^2 - 12x
 \end{aligned}$$

หาค่าวิกฤต ของ f

$$\begin{aligned}
 \text{ให้ } f'(x) = 0 ; \quad 4x^3 - 6x^2 &= 0 \\
 2x^2(2x-3) &= 0
 \end{aligned}$$

ซึ่ง $x = 0$; $x = \frac{3}{2}$ เป็นค่าวิกฤตของ f

พิจารณาจุดเปลี่ยนความเว้า

ให้

$$\begin{aligned}
 f''(x) = 0 ; \quad 12x^2 - 12x &= 0 \\
 12x(x-1) &= 0
 \end{aligned}$$

$$\therefore x = 0 ; x = 1$$

ซึ่งจะต้องทดสอบว่า $x = 0$, $x = 1$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้าหรือไม่ สร้างตารางเพื่อพิจารณาจุด $x = 0$, $x = 1$, $x = \frac{3}{2}$ และช่วงที่ไม่รวมจุดเหล่านี้ ดังตาราง

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < 0$		$f'(-1)$	$f''(-1) +$	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ ลดลง} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$
$x = 0$	0	0	0	$\left\{ \begin{array}{l} \text{เส้นสัมผัสอยู่ในแนวระดับ} \\ \text{กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า} \end{array} \right.$
$0 < x < 1$		$f'(\frac{1}{2}) -$	$-$	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ ลดลง} \\ \text{กราฟเว้าคว่ำ} \end{array} \right.$
$x = 1$	-1	-2	0	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ ลดลง} \\ \text{กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า} \end{array} \right.$
$1 < x < \frac{3}{2}$			$+$	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ ลดลง} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$
$x = \frac{3}{2}$	$f(\frac{3}{2}) = (\frac{3}{2})^4$ $-2(\frac{3}{2})^3 = -\frac{27}{16}$	0	$f''(\frac{3}{2}) = 12(\frac{3}{2})^2$ $-12(\frac{3}{2}) = 9$	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$
$\frac{3}{2} < x < \infty$		$+$	$+$	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ เพิ่มขึ้น} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$

1) f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ ที่ $x = \frac{3}{2}$ ซึ่ง $f(\frac{3}{2}) = -\frac{27}{16}$

2) จุดเปลี่ยนความเว้า คือ จุด $(0, 0)$, $(1, -1)$

3) f เพิ่มขึ้นบน $[\frac{3}{2}, \infty)$

f ลดลงบน $(-\infty, \frac{3}{2}] = (-\infty, 0], [0, 1], [1, \frac{3}{2}]$

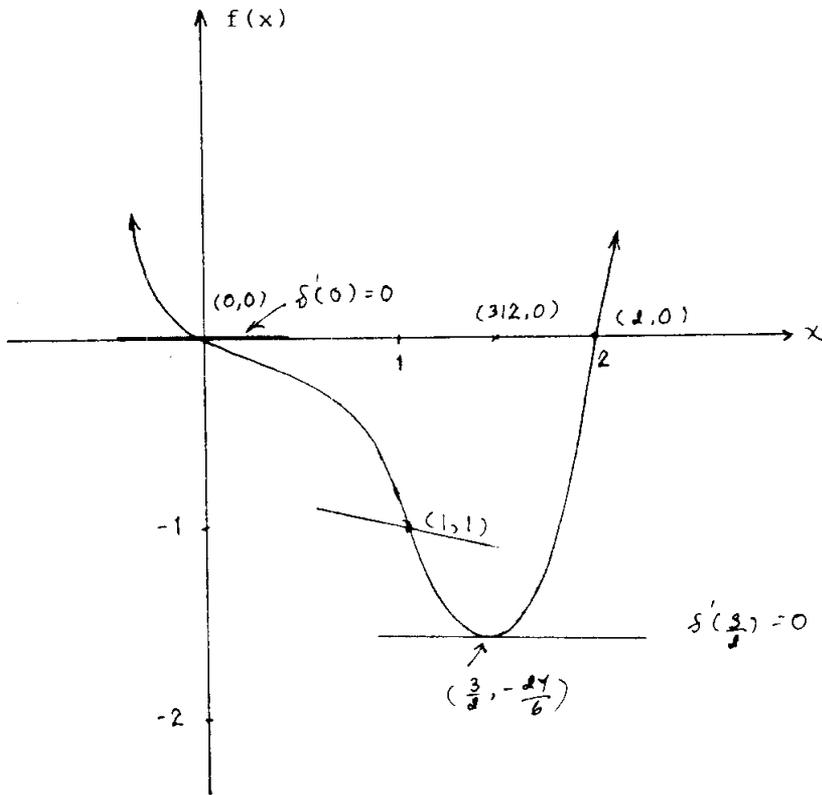
4) กราฟเว้าหงายสำหรับ $x < 0$ และ $x > 1$

กราฟเว้าคว่ำ สำหรับ $0 < x < 1$

5) ความชันของเส้นสัมผัส $f'(x)$ $\begin{matrix} 1 \\ (0, 0) \end{matrix} = 0$; $f'(x)$ $\begin{matrix} \\ (1, -1) \end{matrix} = -2$

6) $f(x)$ $\begin{matrix} \\ (0, 0) \end{matrix}$

6)

3.

$$f(x) = x^3 + 5x^2 + 3x - 4$$

$$f'(x) = 3x^2 + 10x + 3$$

$$f''(x) = 6x + 10$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0 \Rightarrow 3x^2 + 10x + 3 = 0$$

$$x = \frac{-10 \pm \sqrt{100 - 4(3)(3)}}{2(3)}$$

$$= \frac{-10 \pm \sqrt{100 - 36}}{6} = \frac{-10 \pm \sqrt{64}}{6}$$

$$= \frac{-10 \pm 8}{6}$$

$$\therefore x = \frac{-2}{6} = -\frac{1}{3}, \quad x = -\frac{18}{6} = -3$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0 \Rightarrow 6x + 10 = 0 \Rightarrow x = -\frac{10}{6} = -\frac{5}{3}$$

วิเคราะห์กราฟ f โดยอาศัยการพิจารณาจุดซึ่ง $x = -3$, $x = -\frac{5}{3}$, $x = -\frac{1}{3}$ และช่วงที่ไม่รวมจุดเหล่านี้ ดังตาราง

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	สรุปผล
$-\infty < x < -3$		$f'(-4) = +$	$-$	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าคว่ำ f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ที่ $x = -3$ ซึ่ง $f(-3) = 5$
$x = -3$	5	0	$-$	
$-3 < x < -\frac{5}{3}$		$f'(-2) = -$	$-$	f ลดลง กราฟเว้าคว่ำ กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$x = -\frac{5}{3}$	$7/27$	$\frac{34}{4}$	0	
$-\frac{5}{3} < x < -\frac{1}{3}$		$f'(-1) = -$	$+$	f ลดลง กราฟเว้าหงาย f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ $x = -\frac{1}{3}$ ซึ่ง $f(-\frac{1}{3}) = -\frac{121}{27}$
$x = -\frac{1}{3}$	$-\frac{121}{27}$	0	$+$	
$-\frac{1}{3} < x < \infty$		$f'(1) = +$	$+$	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย

1. $f(-3) = 5$ เป็นค่าสูงสุดความสัมพัทธ์

$f(-\frac{1}{3}) = -\frac{121}{27}$ เป็นค่าต่ำสุดความสัมพัทธ์

2. จุดเปลี่ยนความเว้า คือ จุด $(-\frac{5}{3}, 7/27)$

3. f เพิ่มขึ้นบนช่วง $(-\infty, -3]$, $[-\frac{1}{3}, \infty)$

f ลดลงบน

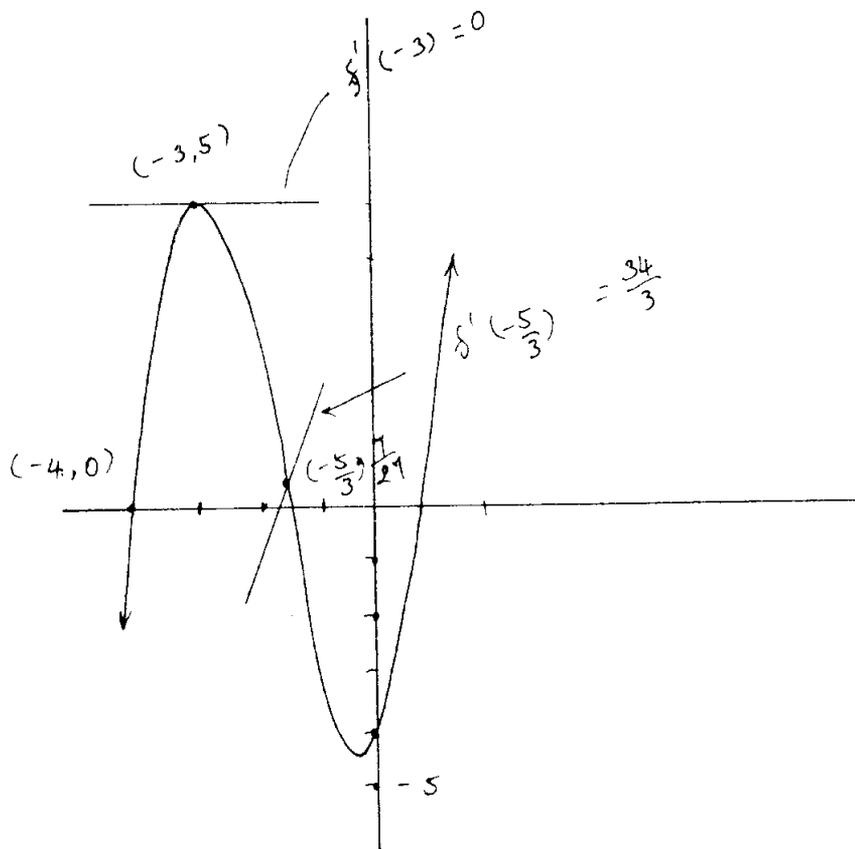
$$[-3, -\frac{5}{3}], [-\frac{5}{3}, -\frac{1}{3}] = [-3, -\frac{1}{3}]$$

4. กราฟเว้าคว่ำสำหรับ $x < -\frac{5}{3}$

กราฟเว้าหงาย สำหรับ $x > -\frac{5}{3}$

5. ความชันของเส้นสัมผัสที่จุดเปลี่ยนความเว้าคือ $f'(x)$ $(-\frac{5}{3}, \frac{7}{27}) = \frac{34}{3}$

6)

$$\begin{aligned}
 4. \quad f(x) &= x^4 - 3x^3 + 3x^2 + 1 \\
 f'(x) &= 4x^3 - 9x^2 - 6x \\
 f''(x) &= 12x^2 - 18x + 6
 \end{aligned}$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0$$

$$\therefore 4x^3 - 9x^2 + 6x = 0$$

$$x(4x^2 - 9x + 6) = 0$$

$$4x^2 - 9x + 6$$

$$\begin{aligned}
 x &= \frac{-(-9) \pm \sqrt{81 - 4(4)(6)}}{2(4)} \\
 &= \frac{9 \pm \sqrt{81 - 96}}{8} = \frac{9 \pm \sqrt{-15}}{8} \quad \neq \mathbb{R}
 \end{aligned}$$

นั่นคือ $x = 0$ หรือ $4x^2 - 9x + 6 = 0$

∴ $x = 0$ เป็นค่าวิกฤตของ f

ให้ $f''(x) = 0$

$$12x^2 - 18x + 6 = 0$$

$$6(2x^2 - 3x + 1) = 0$$

$$6(2x - 1)(x - 1) = 0$$

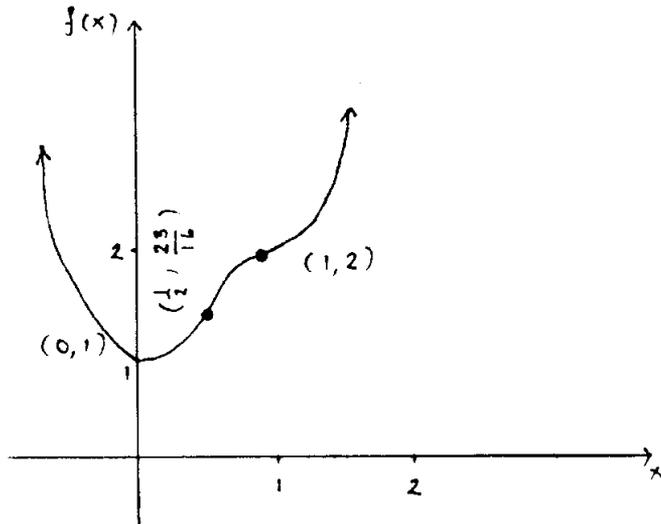
$$x = \frac{1}{2}, \quad x = 1$$

สร้างตารางวิเคราะห์โดยพิจารณาจุดที่ $x = 0, x = \frac{1}{2}, x = 1$ และช่วงซึ่งไม่รวมค่า x เหล่านี้

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < 0$		-	+	{ f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = 0$	1	0	+	{ f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าหงาย
$0 < x < \frac{1}{2}$		+	+	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย
$x = \frac{1}{2}$	$\frac{23}{16}$	$\frac{5}{3}$	0	{ f เพิ่มขึ้น กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$\frac{1}{2} < x < 1$		+	-	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าคว่ำ
$x = 1$	2	1	0	{ f เพิ่มขึ้น กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$1 < x$		+	+	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย

- 1) f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ $x = 0$ ซึ่ง $f(0) = 1$
- 2) จุดเปลี่ยนความเว้าคือ $(1/2, 23/16)$, $(1, 2)$
- 3) f เพิ่มขึ้นบนช่วง $(0, 1/2)$, $(1/2, 1)$, $(1, \infty)$ หรือ $(0, \infty)$
 f ลดลงบนช่วง $(-\infty, 0)$
- 4) กราฟเว้าคว่ำ ในช่วง $1/2 < x < 1$
 กราฟเว้าหงาย เมื่อ $x < 1/2$, $x > 1$
- 5) $f'(1/2) = 5/3$, $f'(1) = 1$

6)

$$\begin{aligned}
 5) \quad f(x) &= \frac{1}{4}x^4 - \frac{1}{3}x^3 - x^2 + 1 \\
 f'(x) &= x^3 - x^2 - 2x \\
 f''(x) &= 3x^2 - 2x - 2
 \end{aligned}$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0$$

$$x^3 - x^2 - 2x = 0$$

$$x(x^2 - x - 2) = 0$$

$$x(x - 2)(x + 1) = 0$$

$$\therefore x = 0, x = 2, x = -1$$

เป็นค่าวิกฤตของ f

$$\text{ให้ } f''(x) = 0$$

$$\therefore 3x^2 - 2x - 2 = 0$$

$$\begin{aligned} x &= \frac{-(-2) \pm \sqrt{4 - 4(3)(-2)}}{2(3)} \\ &= \frac{2 \pm \sqrt{4 + 24}}{6} = \frac{2 \pm \sqrt{28}}{6} = \frac{2 \pm 2\sqrt{7}}{6} \\ &= \frac{1 \pm \sqrt{7}}{3} = \frac{1}{3} (1 \pm \sqrt{7}) \end{aligned}$$

สร้างตารางเพื่อพิจารณาที่ซึ่ง $x = -1, \frac{1}{3}(1 - \sqrt{7}),$

$0, \frac{1}{3}(1 + \sqrt{7}), 2$ และช่วงต่อไปนี้ $(-\infty, -1), (-1, \frac{1}{3}(1 - \sqrt{7})),$

$(\frac{1}{3}(1 - \sqrt{7}), 0), (0, \frac{1}{3}(1 + \sqrt{7})), (\frac{1}{3}(1 + \sqrt{7}), 2), (2, \infty)$

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < -1$		-	+	f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = -1$	$7/12$	0	+	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าหงาย
$-1 < x < \frac{1}{3}(1 - \sqrt{7})$		+	+	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย
$x = \frac{1}{3}(1 - \sqrt{7})$	$f(\frac{1}{3}(1 - \sqrt{7}))$	+	0	f เพิ่มขึ้น กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$\frac{1}{3}(1 - \sqrt{7}) < x < 0$		+	+	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย
$x = 0$	1	0	-	f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าคว่ำ

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$0 < x < 1/3(1+\sqrt{7})$		-	-	{ f ลดลง กราฟเว้าค้ำ
$x = 1/3(1+\sqrt{7})$	$f(1/3(1+\sqrt{7}))$	-	0	{ f ลดลง กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$1/3(1+\sqrt{7}) < x < 2$		-	+	{ f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = 2$	$-5/3$	0	+	{ f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าหงาย
$2 < x < \infty$		+	+	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย

1. $f(-1) = 7/12$ เป็นค่าต่ำสุดสัมพัทธ์

$f(0) = 1$ เป็นค่าสูงสุดสัมพัทธ์

$f(2) = -\frac{5}{3}$ เป็นค่าต่ำสุดสัมพัทธ์

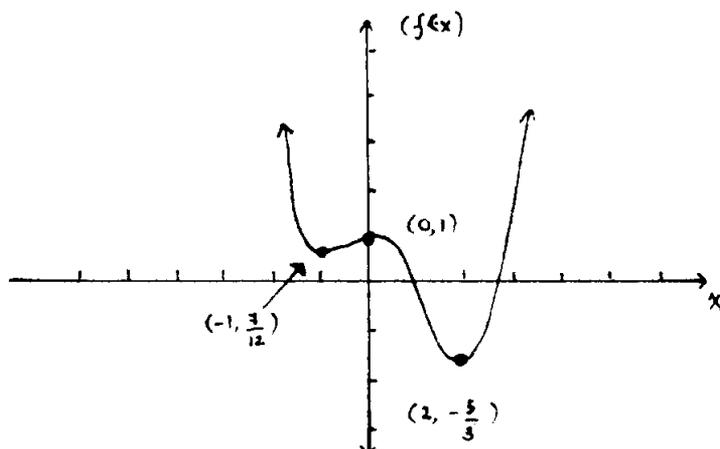
2. มีจุดเปลี่ยนความเว้าที่ $x = 1/3(1 \pm \sqrt{7})$

3. f ลดลงบน $(-\infty, -1]$ และ $[0, 2]$

f เพิ่มขึ้นบน $[-1, 0]$ และ $[2, \infty)$

4. กราฟเว้าหงาย $x < 1/3(1 - \sqrt{7})$ และ $x > \frac{1}{3}(1 + \sqrt{7})$

กราฟเว้าค้ำ $1/3(1 - \sqrt{7}) < x < 1/3(1 + \sqrt{7})$

$$f(x) = \begin{cases} x^2 & \text{ถ้า } x < 0 \\ 2x^2 & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases}$$

$$f'(x) = \begin{cases} 2x & \text{ถ้า } x < 0 \\ 4x & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases}$$

$$f''(x) = \begin{cases} 2 & \text{ถ้า } x < 0 \\ 4 & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases}$$

หาค่าวิกฤตจาก $f'(x)$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0 \quad \therefore \quad \begin{aligned} 2x &= 0 \implies x = 0 \\ 4x &= 0 \implies x = 0 \end{aligned}$$

$\therefore x = 0$ เป็นค่าวิกฤตของ f

$$\therefore f''_-(0) = 2 \text{ และ } f''_+(0) = 4$$

$$\therefore f''_-(0) \neq f''_+(0)$$

$\therefore f''(0)$ หาค่าไม่ได้

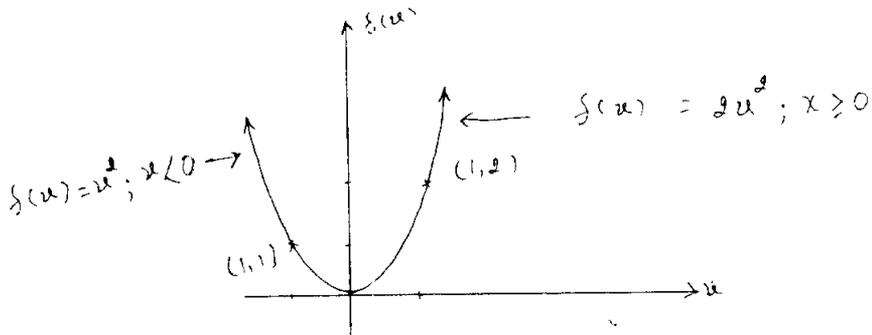
นั่นคือ $x = 0$ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้

$\therefore x = 0$ อาจจะเป็นจุดเปลี่ยนความเว้าของ f

สร้างตารางวิเคราะห์หาค่า $f(x)$, $f'(x)$ และ $f''(x)$ ที่ $x = 0$

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x < 0$		-	+	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ ลดลง} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$
$x = 0$	0	0	+	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ } x = 0 \text{ ซึ่ง } f(0) = 0 \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$
$x > 0$		+	+	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ เพิ่มขึ้น} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$

1. f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ $x = 0$ ซึ่ง $f(0) = 0$
2. ไม่มีจุดเปลี่ยนความเว้า
3. f ลดลงบน $x \leq 0$; f เพิ่มขึ้นบน $x \geq 0$ หรือ $(0, \infty)$
4. กราฟเว้าหงายทุกหนทุกแห่ง (graph concave upward everywhere)
5. ไม่มีความชันที่จุดเปลี่ยนความเว้า
- 6.

$$f(x) = \begin{cases} -x^4 & \text{ถ้า } x < 0 \\ x^4 & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases}$$

$$\therefore f'(x) = \begin{cases} -4x^3 & \text{ถ้า } x < 0 \\ 4x^3 & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases}$$

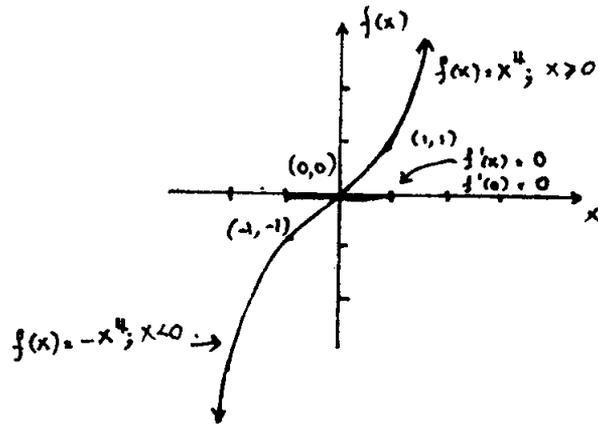
$$f''(x) = \begin{cases} -12x^2 & \text{ถ้า } x < 0 \\ 12x^2 & \text{ถ้า } x \geq 0 \end{cases}$$

$\therefore f'(0) = 0$ และ $f''(0) = 0$

สร้างตารางวิเคราะห์ที่ $x = 0$ และช่วงที่ไม่รวม $x = 0$

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x < 0$		+	-	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ เพิ่มขึ้น} \\ \text{กราฟเว้าค้ว่า} \end{array} \right.$
$x = 0$	0	0	0	
$x > 0$		+	+	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ เพิ่มขึ้น} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$

1. f ไม่มี rel. extremum (ไม่มีค่าปลายสุดสัมพัทธ์)
2. จุดเปลี่ยนความเว้าคือ $(0, 0)$
3. f เพิ่มขึ้นบน $(-\infty, 0]$, $[0, \infty]$ หรือ $(-\infty, \infty)$
4. กราฟเว้าลงในช่วง $(-\infty, 0)$
กราฟเว้าหงายในช่วง $(0, \infty)$
5. ความชันของเส้นสัมผัสที่จุดเปลี่ยนความเว้า $f'(x)|_{(0,0)} = 0$
- 6.

$$\begin{aligned}
 8. \quad f(x) &= (x+1)^3(x-2)^2 \\
 f'(x) &= (x+1)^3(2)(x-2)(1) + (x-2)^2(3)(x+1)^2(1) \\
 &= 2(x+1)^3(x-2) + 3(x-2)^2(x+1)^2 \\
 &= (x-2)(x+1)^2[2(x+1) + 3(x-2)] \\
 &= (x-2)(x+1)^2[2x+2+3x-6] \\
 &= (x-2)(x+1)^2[5x-4] \\
 &= (x-2)(5x-4)(x+1)^2 \\
 f''(x) &= (x-2)(5x-4)2(x+1) \\
 &\quad + [x+1]^2 \frac{d}{dx} [(x-2)(5x-4)] \\
 &= 2(x-2)(5x-4)(x+1) \\
 &\quad + (x+1)^2(x-2)5 + (5x-4)(1)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= 2(x-2)(5x-4)(x+1) + 5(x-2)(x+1)^2 + (5x-4)(x+1)^2 \\
&= (x+1) [2(x-2)(5x-4) + 5(x-2)(x+1) + (5x-4)(x+1)] \\
&= (x+1) [10x^2 - 8x - 20x + 16 + 5x^2 - 5x - 10 + 5x^2 + x - 4] \\
&= (x+1)(20x^2 - 32x + 2)
\end{aligned}$$

ให้ $f'(x) = 0$

$$\Rightarrow x = 2, \frac{4}{5}, -1 \quad \text{เป็นค่าวิกฤต}$$

ให้ $f''(x) = 0$

$$\therefore x = -1$$

และ $20x^2 - 32x + 2 = 0$

$$10x^2 - 16x + 2 = 0$$

$$\begin{aligned}
x &= \frac{-(-16) \pm \sqrt{256 - 4(10)(1)}}{20} \\
&= \frac{16 \pm \sqrt{216}}{20} = \frac{16 \pm 6\sqrt{6}}{20} \\
&= \frac{1}{10} (8 \pm 3\sqrt{6})
\end{aligned}$$

สร้างตารางพิจารณาจุดซึ่ง $x = -1, \frac{1}{10}(8 - 3\sqrt{6}), \frac{4}{5}, \frac{1}{10}(8 + 3\sqrt{6}), 2$

และช่วงต่อไปนี้ $x < -1, -1 < x < \frac{1}{10}(8 - 3\sqrt{6}), \frac{1}{10}(8 - 3\sqrt{6}) < x < \frac{4}{5}$

$$\frac{4}{5} < x < \frac{1}{10}(8 + 3\sqrt{6}), \frac{1}{10}(8 + 3\sqrt{6}) < x < 2, x > 2$$

ตั้งตาราง

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x < -1$		+	-	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าคว่ำ
$x = -1$	0	0	0	{ เส้นสัมผัส curve ที่จุดนี้ขนานแกน x กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$-1 < x < \frac{1}{10}$ ($8 - 3\sqrt{6}$)		+	+	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย
$x = \frac{1}{10}$ ($8 - 3\sqrt{6}$)	$f(x)$	+	0	{ f เพิ่มขึ้น กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$\frac{1}{10}(8 - 3\sqrt{6}) < x < \frac{4}{5}$		+	-	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าคว่ำ
$x = \frac{4}{5}$	$\frac{26,244}{3,125}$	0	-	{ f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าคว่ำ
$\frac{4}{5} < x < \frac{1}{10}$ ($8 + 3\sqrt{6}$)		-	-	{ f ลดลง กราฟเว้าคว่ำ
$x = \frac{1}{10}$ ($8 + 3\sqrt{6}$)	$f(x)$	-	0	{ f ลดลง กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$\frac{1}{10}(8 + 3\sqrt{6}) < x < 2$		-	+	{ f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = 2$	0	0	+	{ f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าหงาย
$x > 2$		+	+	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย

1. f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ ที่ $x = \frac{4}{5}$ ซึ่ง $f\left(\frac{4}{5}\right) = \frac{26,244}{3,125}$

f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ ที่ $x = 2$ ซึ่ง $f(2) = 0$

2. จุดเปลี่ยนความเว้าของกราฟ f อยู่ที่ $(-1, 0)$ และที่ $x = \frac{1}{10}(8 \pm 3\sqrt{6})$

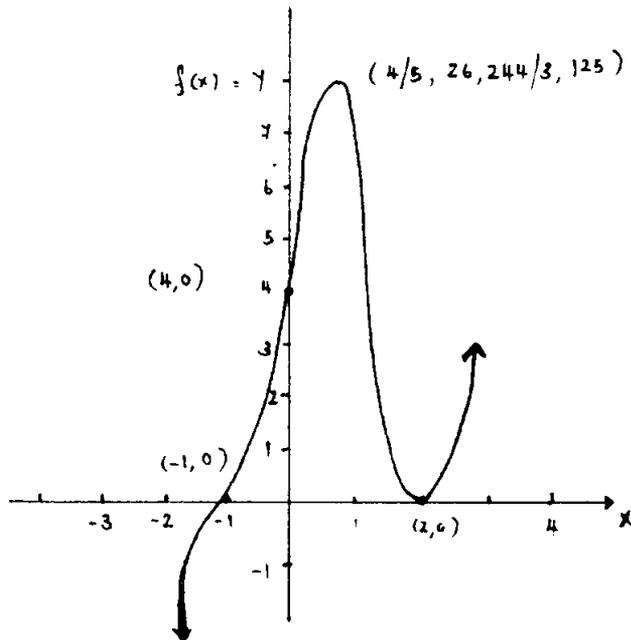
3. f เพิ่มขึ้นบน $(-\infty, \frac{4}{5})$ และ $[2, \infty)$

f ลดลงบน $(\frac{4}{5}, 2)$

4. กราฟไว้ค่ว่า เมื่อ $x < -1$, $\frac{1}{10}(8 - 3\sqrt{6}) < x < \frac{1}{10}(8 + 3\sqrt{6})$

กราฟไว้หงาย เมื่อ $-1 < x < \frac{1}{10}(8 - 3\sqrt{6})$ และ $x > \frac{1}{10}(8 + 3\sqrt{6})$

5.

$$\begin{aligned}
 9. \quad f(x) &= 3x^5 - 5x^4 \\
 f'(x) &= 15x^4 - 20x^3 \\
 f''(x) &= 60x^3 - 60x^2 \\
 \text{ให้ } f'(x) = 0 &\therefore 15x^4 + 20x^3 = 0 \\
 &5x^3(3x + 4) = 0
 \end{aligned}$$

$\therefore x = 0, x = -\frac{4}{3}$ เป็นค่าวิกฤตของ f

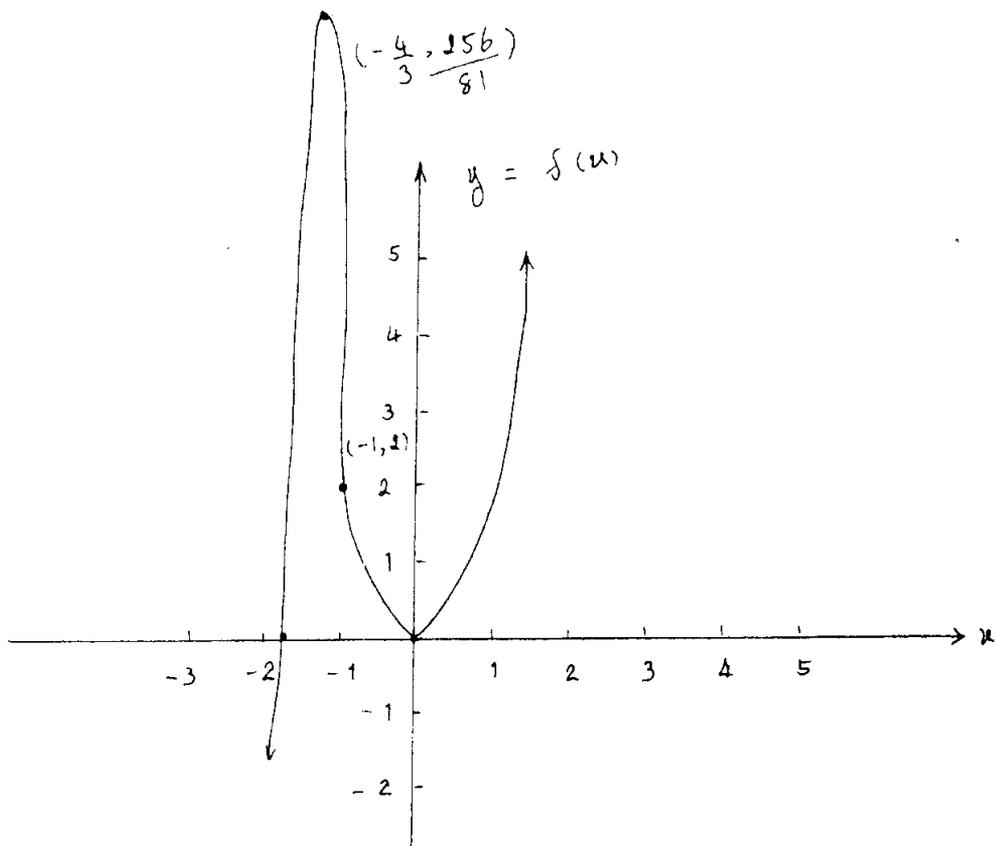
$$\begin{aligned}
 \text{ให้ } f''(x) = 0 &\therefore 60x^3 + 60x^2 = 0 \\
 &60x^2(x + 1) = 0
 \end{aligned}$$

$\therefore x = 0, x = -1$ อาจเป็นจุดเปลี่ยนความเว้า

สร้างตารางวิเคราะห์สำหรับ ค่า $x = -\frac{4}{3}$, $x = -1$ และ $x = 0$ และช่วงที่ไม่รวมค่า x เหล่านี้

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < -\frac{4}{3}$		+	-	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าคว่ำ
$x = -\frac{4}{3}$	$\frac{256}{81}$	0	-	{ f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าคว่ำ
$-\frac{4}{3} < x < -1$		-	-	{ f ลดลง กราฟเว้าคว่ำ
$x = -1$	2	-5	0	{ f ลดลง กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$-1 < x < 0$		-	+	{ f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = 0$	0	0	0	{ f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าหงาย
$0 < x < \infty$		+	+	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย

- $f(-\frac{4}{3}) = \frac{256}{81}$ เป็นค่าสูงสุดสัมพัทธ์ของกราฟ f
 $f(0) = 0$ เป็นค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ของกราฟ f
- $(-1, 2)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้า
- f เพิ่มขึ้นบน $(-\infty, -\frac{4}{3}]$ และ $[0, \infty)$; f ลดลงบน $[-\frac{4}{3}, 0)$
- กราฟเว้าคว่ำ สำหรับ $x < -1$, กราฟเว้าหงาย สำหรับ $x > -1$

$$6. f'(-1) = -5$$

$$10. f(x) = 3x^{2/3} - 2x$$

$$f'(x) = 3\left(\frac{2}{3}\right)x^{-1/3} - 2 = 2x^{-1/3} - 2 = \frac{2}{x^{1/3}} - 2$$

$$f''(x) = 2\left(-\frac{1}{3}\right)x^{-4/3} - 1 = -\frac{2}{3}x^{-4/3} - 1 = -\frac{2}{3x^{4/3}} - 1$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0$$

$$\therefore \frac{2}{x^{1/3}} - 2 = 0$$

$$\frac{2 - 2x^{1/3}}{x^{1/3}} = 0$$

$$\begin{aligned}
 2x^{1/3} &= 2 \\
 x^{1/3} &= 1 \\
 x &= 1 \\
 \text{ให้ } f''(x) &= 0
 \end{aligned}$$

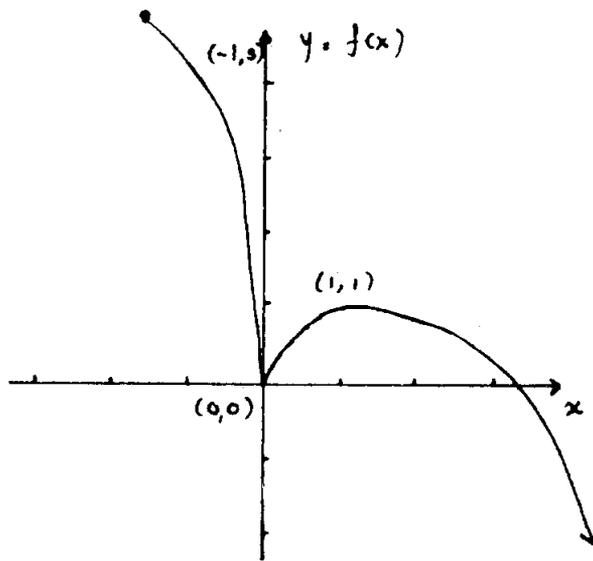
∴ หาค่า x ไม่ได้

แต่ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้เมื่อ $x = 0$

∴ สร้างตารางวิเคราะห์สำหรับค่า $x = 0$, $x = 1$ และช่วงที่ไม่รวมค่า x เหล่านี้

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < 0$		-	-	{ f ลดลง กราฟเว้าคว่ำ
$x = 0$	0	หาค่าไม่ได้	หาค่าไม่ได้	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์
$0 < x < 1$		+	-	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าคว่ำ
$x = 1$	1	0	$-\frac{2}{3}$	{ f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าคว่ำ
$1 < x < \infty$		-	-	{ f ลดลง กราฟเว้าคว่ำ

- f มีค่าสูงสุดสัมพัทธ์ที่ $x = 1$ ซึ่ง $f(1) = 1$
f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ที่ $x = 0$ ซึ่ง $f(0) = 0$
- f เพิ่มขึ้นบน $[0, 1]$
f ลดลงบน $(-\infty, 0]$ และ $[1, \infty)$
- กราฟเว้าคว่ำเมื่อ $x < 0$ และ $\infty > 0$

$$\begin{aligned}
 11. \quad f(x) &= x^{1/3} + 2x^{4/3} \\
 f'(x) &= \frac{1}{3}x^{-2/3} + 2 \left(\frac{4}{3}\right)x^{1/3} = \frac{1}{3x^{2/3}} + \frac{8x^{1/3}}{3} \\
 f''(x) &= \frac{1}{3} \left(-\frac{2}{3}\right)x^{-5/3} + 2 \left(\frac{4}{3}\right) \left(\frac{1}{3}\right)x^{-2/3} \\
 &= -\frac{2}{9x^{5/3}} + \frac{8}{9x^{2/3}}
 \end{aligned}$$

ให้ $f'(x) = 0$

$$\begin{aligned}
 \therefore \frac{1}{3x^{2/3}} + \frac{8}{3}x^{1/3} &= 0 && \text{และ } f'(x) \text{ หาค่าไม่ได้} \\
 &&& \text{เมื่อ } x = 0 \text{ ด้วย} \\
 \frac{1 + 8x^{1/3}(x^{2/3})}{3x^{2/3}} &= 0 \\
 1 + 8x &= 0 \\
 \therefore x &= -\frac{1}{8}
 \end{aligned}$$

ให้ $f''(x) = 0$

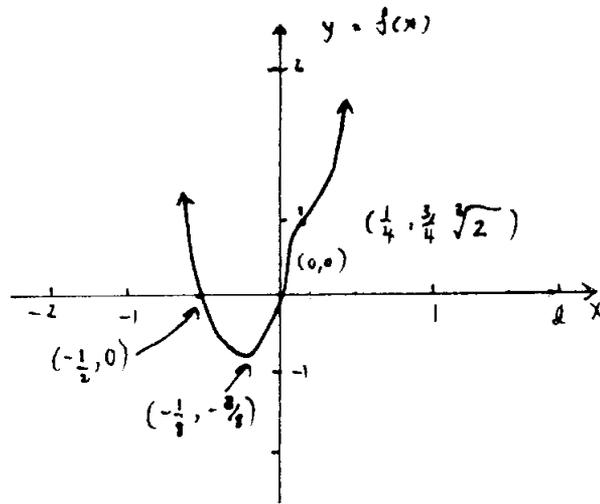
$$\begin{aligned}
 \therefore \frac{-2}{9x^{5/3}} + \frac{8}{9x^{2/3}} &= 0 \\
 -2 + 8x &= 0 \\
 \therefore x &= \frac{2}{8} = \frac{1}{4}
 \end{aligned}$$

สร้างตารางวิเคราะห์สำหรับ $x = -\frac{1}{8}$, $x = 0$ และ $x = \frac{1}{4}$ และ ช่วงที่ไม่รวมค่า x เหล่านี้

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < -1/8$		-	+	f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = -1/8$	$-\frac{3}{8}$	0	+	f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าหงาย
$-1/8 < x < 0$		+		f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย
$x = 0$	0	หาค่าไม่ได้	หาค่าไม่ได้	กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$0 < x < \frac{1}{4}$		+	+	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย
$x = 1/4$	$\frac{3}{4}\sqrt[3]{2}$	+	0	f เพิ่มขึ้น กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$1/4 < x < \infty$		+	+	f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย

- f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ ที่ $x = -1/8$ ซึ่ง $f(-1/8) = -3/8$
- จุดเปลี่ยนความเว้าคือจุด $(0, 0)$, $(1/4, (3/4)\sqrt[3]{2})$
- f เพิ่มขึ้นบน $[-1/8, \infty)$
f ลดลงบน $(-\infty, -1/8]$
- กราฟเว้าหงายเมื่อ $x < 0$ และ $x > \frac{1}{4}$
กราฟเว้าคว่ำเมื่อ $0 < x < \frac{1}{4}$
- ความชันของเส้นสัมผัสเส้น (curve) ที่จุด $(0, 0)$ หาค่าความชันไม่ได้ ดังนั้น เส้นสัมผัส
นี้ขนานกับแกน y และความชันของเส้นสัมผัสที่สุด $(1/4, (3/4)\sqrt[3]{2})$ หาค่าไม่ได้

6.

12.

$$f(x) = 2 + (x-3)^{1/3}$$

$$f'(x) = \frac{1}{3}(x-3)^{-2/3}(1) = \frac{1}{3(x-3)^{2/3}}$$

$$f''(x) = \frac{1}{3}(-\frac{2}{3})(x-3)^{-5/3} = \frac{-2}{9(x-3)^{5/3}}$$

ไม่มี x ซึ่ง $f'(x) = 0$ แต่ $f'(x)$ หาค่าไม่ได้เมื่อ $x = 3$

และไม่มี x ซึ่ง $f''(x) = 0$, แต่ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้เมื่อ $x = 3$

สร้างตารางพิจารณา จุดซึ่ง $x = 3$ และช่วง $x < 3$ และ $x > 3$ ดังนี้

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x < 3$		+	+	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ เพิ่มขึ้น} \\ \text{กราฟเป็นโค้งเว้าหงาย} \end{array} \right.$
$x = 3$	2	หาค่าไม่ได้	หาค่าไม่ได้	
$x > 3$		+	-	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ เพิ่มขึ้น} \\ \text{กราฟเป็นโค้งเว้าคว่ำ} \end{array} \right.$

1. f ไม่มีค่าปลายสุดสัมพัทธ์ (ไม่มีค่าสูงสุดและต่ำสุดสัมพัทธ์)

2. จุด $(3, 2)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้า

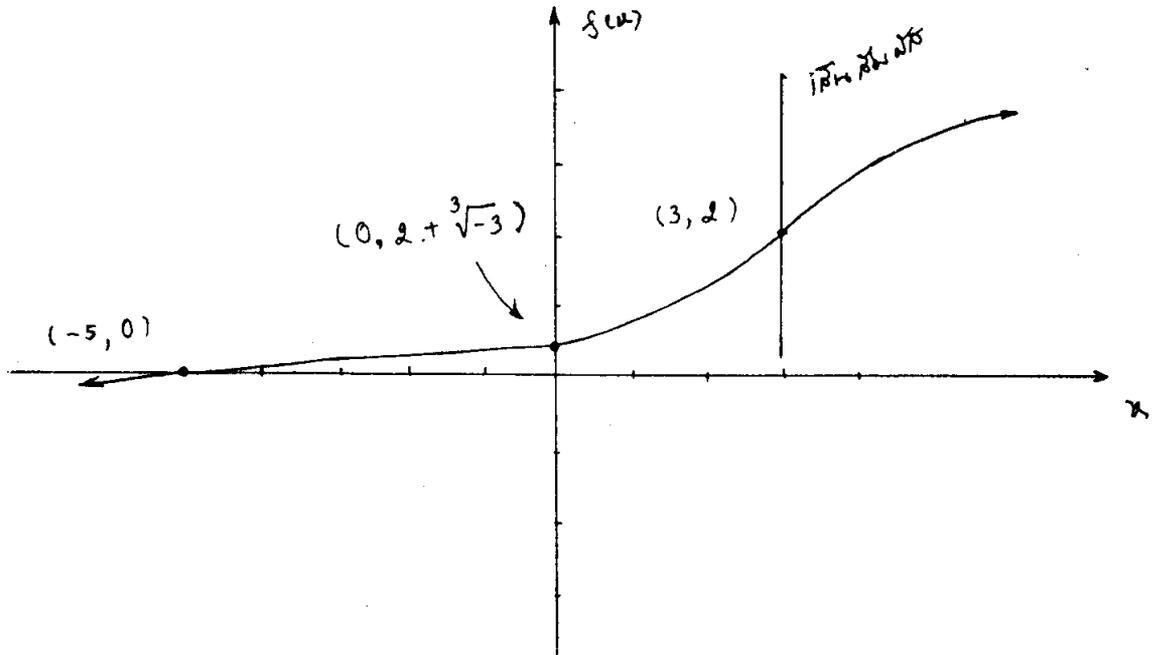
3. f เพิ่มขึ้นบน $(-\infty, \infty)$

4. กราฟเว้าคี่ว่าเมื่อ $x > 3$

กราฟเว้าหงายเมื่อ $x < 3$

5. ความชันของเส้นสัมผัสที่จุดเปลี่ยนความเว้า หาค่าไม่ได้ ดังนั้น เส้นสัมผัสเส้นที่จุดเปลี่ยนความเว้า จึงขนานกับแกน y หรือ $f(x)$

6.

$$\begin{aligned} 13. \quad f(x) &= 2 + (x - 3)^{5/3} \\ f'(x) &= \frac{5}{3} (x - 3)^{2/3} (1) = \frac{5(x - 3)^{2/3}}{3} \\ f''(x) &= \frac{(5)(2)(x - 3)^{-1/3}}{3 \cdot 3} = \frac{10}{9(x - 3)^{1/3}} \end{aligned}$$

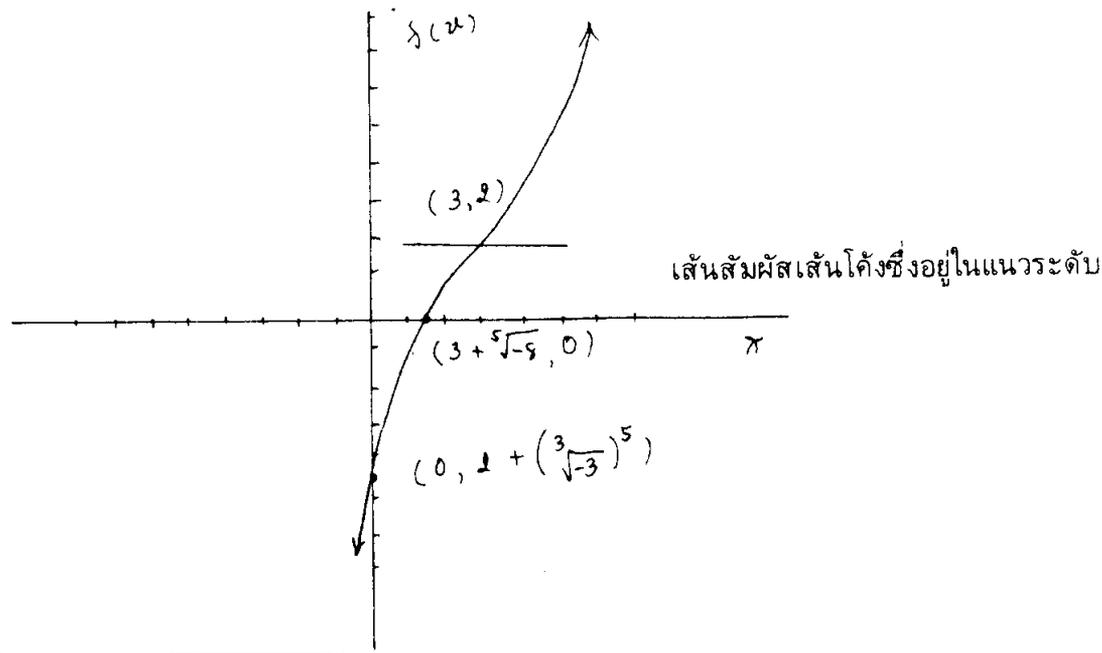
ให้ $f'(x) = 0$ ให้ $f''(x) = 0$ ไม่มี x ที่สอดคล้อง

$\therefore x = 3$ แต่ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้ เมื่อ $x = 3$

สร้างตารางพิจารณาจุดซึ่ง $x = 3$ และช่วง $x < 3$ และ $x > 3$ ดังนี้

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < 3$		+	-	f เพิ่มขึ้น กราฟเป็นเว้าค้ำ
$x = 3$	2	0	หาค่าไม่ได้	กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า
$3 < x < \infty$		+	+	f เพิ่มขึ้น กราฟเป็นเว้าหงาย

1. f ไม่มีค่าปลายสุดสัมพัทธ์
2. $(3, 2)$ เป็นจุดเปลี่ยนความเว้า
3. f เพิ่มขึ้น $(-\infty, 3], [3, \infty) \Rightarrow (-\infty, \infty)$
4. กราฟเว้าค้ำ เมื่อ $x < 3$
กราฟเว้าหงาย เมื่อ $x > 3$
5. ค่าความชันของเส้นสัมผัสที่ $(3, 2) = 0$
- 6.

$$\begin{aligned}
 14. \quad f(x) &= 3 + (x + 1)^{6/5} \\
 f'(x) &= \frac{6}{5} (x + 1)^{1/5} (1) = \frac{6}{5} (x + 1)^{1/5} \\
 f''(x) &= \frac{6(1)x + 1}{5 \cdot 5} (x + 1)^{-4/5} = \frac{6}{25(x + 1)^{4/5}}
 \end{aligned}$$

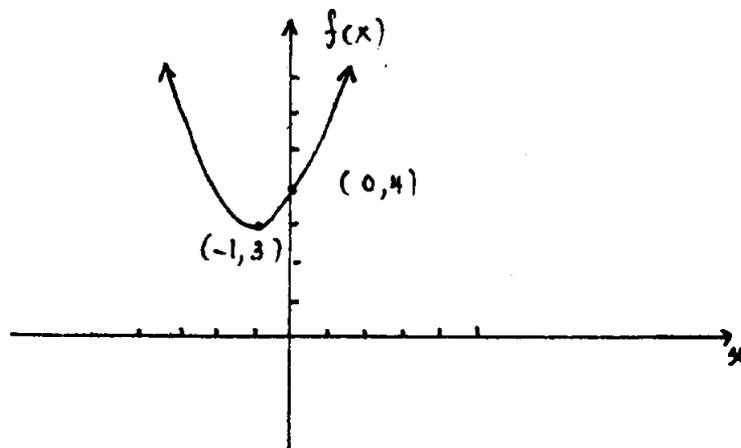
ให้ $f'(x) = 0 \Rightarrow x = -1$

และ $f''(x)$ หาค่าไม่ได้เมื่อ $x = -1$

สร้างตารางพิจารณาว่า ซึ่ง $x = -1$ และช่วง $x < -1$ และ $x > -1$

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$-\infty < x < -1$		-	+	$\left\{ \begin{array}{l} f \text{ ลดลง} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \\ f \text{ มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์} \\ f \text{ เพิ่มขึ้น} \\ \text{กราฟเว้าหงาย} \end{array} \right.$
$x = -1$	3	0	หาค่าไม่ได้	
$-1 < x < \infty$		+	+	

- f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ ที่ $x = -1$ ซึ่ง $f(-1) = 3$
- f เพิ่มขึ้นบน $[-1, \infty)$
 f ลดลงบน $(-\infty, -1]$
- กราฟเว้าหงายในช่วง $(-\infty, \infty)$ (เว้าหงายทุกหนทุกแห่ง)
-

$$\begin{aligned}
15. \quad f(x) &= x^2 \sqrt{4-x} = x^2 (4-x)^{\frac{1}{2}} \\
f'(x) &= x^2 \left(\frac{1}{2}\right) (4-x)^{-\frac{1}{2}} (-1) + (4-x)^{\frac{1}{2}} (2x) \\
&= \frac{-x^2}{2(4-x)^{\frac{1}{2}}} + 2x(4-x)^{\frac{1}{2}} \\
&= \frac{-x^2 + 4x(4-x)}{2(4-x)^{\frac{1}{2}}} \\
&= \frac{-x^2 + 16x - 4x^2}{2(4-x)^{\frac{1}{2}}} \\
&= \frac{-5x^2 + 16x}{2(4-x)^{\frac{1}{2}}} \\
f''(x) &= \frac{2(4-x)^{\frac{1}{2}}(-10x+16) - (-5x^2+16x)(2)\left(\frac{1}{2}\right)(4-x)^{-\frac{1}{2}}(-1)}{4(4-x)} \\
&= \frac{2(4-x)(-10x+16) + (-5x^2+16x)}{4(4-x)^{\frac{3}{2}}} \\
&= \frac{15x^2 - 96x + 128}{4(4-x)^{\frac{3}{2}}} \\
&= \frac{15x^2 - 96x + 128}{4(4-x)^{\frac{3}{2}}}
\end{aligned}$$

$$\text{ให้ } f'(x) = 0$$

$$\frac{-5x^2 + 16x}{2(4-x)^{\frac{1}{2}}} = 0$$

$$-5x^2 + 16x = 0$$

$$x(-5x + 16) = 0$$

$$x = 0, \frac{16}{5}$$

ให้ $f''(x) = 0$

$$\frac{15x^2 - 96x + 128}{4(4-x)^{3/2}} = 0$$

$$15x^2 - 96x + 128 = 0$$

$$\therefore x = \frac{96 \pm \sqrt{(-96)^2 - 4(15)(128)}}{2(15)}$$

$$= \frac{96 \pm \sqrt{9216 - 7680}}{30}$$

$$= \frac{96 \pm \sqrt{1536}}{30} = \frac{96 \pm 16\sqrt{6}}{30} = \frac{48 \pm 8\sqrt{6}}{15}$$

$$x = \frac{1}{15}(48 + 8\sqrt{6}), \frac{1}{15}(48 - 8\sqrt{6})$$

แต่ในกรณีที่ $f(x) = x^2\sqrt{4-x}$ นั้นจะเห็นว่า

x จะต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 4 จึงจะทำให้ $f(x)$ เป็นจำนวนจริง ดังนั้นค่าของ x ที่จะพิจารณา จะต้องมากกว่า 4 ไม่ได้ แต่ $x = \frac{1}{15}(48 + 8\sqrt{6})$

มีค่ามากกว่า 4 ดังนั้นจึงไม่ต้องพิจารณา

สร้างตารางพิจารณาเมื่อ $x = 0, \frac{1}{15}(48 - 8\sqrt{6}), \frac{16}{5}$

	$f(x)$	$f'(x)$	$f''(x)$	ผลสรุป
$x < 0$		-	+	{ f ลดลง กราฟเว้าหงาย
$x = 0$	0	0	+	{ f มีค่าต่ำสุดสัมพัทธ์ กราฟเว้าหงาย
$0 < x < \frac{1}{15}(48 - 8\sqrt{6})$		+	+	{ f เพิ่มขึ้น กราฟเว้าหงาย
$x = \frac{1}{15}(48 - 8\sqrt{6})$		+	0	{ f เพิ่มขึ้น กราฟมีจุดเปลี่ยนความเว้า